

УДК 347.79

T. Plachkova

**ADMINISTRATIVE AND LEGAL FRAMEWORK
FOR ENSURING THE SAFETY OF NAVIGATION
IN THE FLEET OF FISHERIES VESSELS**

*Т.М. Плачкова,
аспірант кафедри морського
та митного права
Національного університету
«Одеська юридична академія»
м. Одеса*

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ МОРЕПЛАВСТВА
НА СУДНАХ ФЛОТУ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА**

Постановка проблеми. Рибальство з давніх-давен є життєдайним промислом практично всіх прибережних людських поселень, а його забезпечення – запорукою їх суспільної стабільності та стійкого розвитку. Часи змінювались, досягнення науково-технічного прогресу дозволили відійти рибальським судам далеко від рідних берегів, а їх продукція надійно закріпилася у раціоні населення не лише прибережних, а й далеких від морських узбережь внутрішньоконтинентальних держав. При цьому питання забезпечення безпеки рибальської справи досі залишається актуальним і стоїть на порядку денному міжнародних організацій, національних урядів, судовласників, капітанів та персоналу рибальських суден. І це не є випадковим через вплив непередбачуваної морської стихії та небезпек, що супроводжують кожен вихід судна у море.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Правничі дослідження у сфері забезпечення безпеки мореплавства на судах флоту рибного господарства представлені працями лише деяких авторів (О.П. Кратюк [1], А.П. Калініченко [2]), що датуються 2011 р., інші дослідження присвячувались історичному аспектові правового регулювання рибальства (Л.Я. Коритко [3], К.П. Вихренко [4]), його економічному розвитку (К.С. Колеснікова [5], О.О. Фесенко [6]) та

правопорушенням у сфері рибальства (В.В. Петренко [7; 8], О.Ю. Салманова [9]).

Мета статті полягає в аналізі сучасних адміністративно-правових засад забезпечення безпеки мореплавства на судах флоту рибного господарства та пошуку ефективних моделей удосконалення чинного законодавства України у цій сфері.

Основні результати дослідження. Адміністративно-правові засади забезпечення безпеки мореплавства на судах флоту рибного господарства є практично недослідженими українською правничою наукою, а зміни у системі центральних органів виконавчої влади та правовому механізмі забезпечення безпеки мореплавства, що сталися останнім часом, підсилюють дослідницький інтерес. Сьогодні рибальство залишається однією з найнебезпечніших справ у світі: кількість нещасних випадків в цієї галузі на рік перевищує 24 тис. осіб (що відповідає близько 80 загиблим на 100 тис. рибалок на рік). Питання безпеки на морі в рибальському секторі було порушене на сесії Комітету з рибного господарства Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO) у 2012 р., на якій Комітет: (а) із задоволенням відзначив співпрацю FAO, Міжнародної організації праці (ILO) та Міжнародної морської організації (IMO) у сфері забезпечення безпеки на морі в рибпромисловому секторі, зазначивши, що таку співпрацю слід продовжувати; (b) висловив задоволення завершенням розробки та публікацією нового стандарту безпеки для маломірних рибпромислових суден і завершенням розробки нових керівних принципів FAO/ILO/IMO, спрямованих на сприяння компетентним органам у застосуванні добровільних керівних принципів щодо розробки, будівництва та обладнання рибпромислових суден всіх типів і розмірів; (с) підкреслив важливість роботи із забезпечення безпеки промислу і праці на морі [10].

У правничій літературі зазначається, що на теперішньому етапі безпека рибальського мореплавства залежить від чіткої взаємодії всіх структур морської рибальської індустрії, контролю стану набору корпусів, головних і допоміжних механізмів, електрообладнання, радіоустановок, включаючи використовувані в рятувальних засобах, протипожежного захисту і засобів пожежної безпеки, рятувальних засобів та пристроїв, суднового навігаційного обладнання, навігаційних посібників та іншого обладнання [1, с. 96]. Ці сфери, охопивши всі види мореплавства, з початку ХХ ст. є предметом регулювання правових норм на міжнародному та національному рівні. Необхідно відзначити, що правове забезпечення безпеки мореплавства в рибальському секторі, через свою специфічність, сконцентроване у відокремленому блоці міжнародних угод та національного законодавства і координується різними міжнародними організаціями й внутрішньодержавними установами. Так, вимоги до кваліфікації екіпажів морських суден (одного з головних чинників забезпечення безпеки мореплавства) зосереджено у Міжнародній конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 р. [11] і Міжнародній конвенції про стандарти підготовки, сертифікації персоналу риболовних суден і несення вахти 1995 р. [12], а питання безпеки мореплавства є профільними для двох міжнародних організацій – IMO (щодо всіх видів морських суден, крім

рибальських) та FAO (щодо рибальських суден). В Україні питаннями, пов'язаними із забезпеченням безпеки мореплавства, опікуються два центральні органи виконавчої влади – Міністерство інфраструктури (п. 1 Положення про Міністерство інфраструктури України [13]) та Державне агентство рибного господарства (п. 1 Положення про Державне агентство рибного господарства України [14]).

Програмні документи у сфері рибного господарства України – Концепція розвитку рибного господарства України [15] та Концепція Державної цільової економічної програми розвитку рибного господарства на 2012–2016 рр. [16] – не передбачають заходів щодо забезпечення безпеки мореплавства рибальських суден, а наголошують лише на «необхідності будівництва суден рибопромислового флоту різного призначення (промислових, переробних, транспортних та інших), а також створення обслуговуючої їх інфраструктури (бази флоту, судноремонтні заводи, порти тощо)» (розділ 1 Концепції 2000 р.) і «модернізації існуючих та будівництва нових суден вітчизняного флоту рибної промисловості» (Концепція 2011 р.). Безумовно, ці напрями державної політики є вкрай актуальними, оскільки загальний фізичний знос суден рибопромислового флоту України сягає 70%, а середній вік становить понад 30 років [17], що не кращим чином впливає й на забезпечення безпеки мореплавства, під якою, відповідно до чинного законодавства України, розуміється стан збереження (захищеності) людського здоров'я і життя, довкілля та майна на морі; відсутність неприпустимого ризику, пов'язаного з загибеллю або травмуванням людей, заподіянням шкоди довкіллю або матеріальних збитків [18]. Необхідно також відзначити, що Закон України від 17.01.2002 «Про Національну програму будівництва суден рибопромислового флоту України на 2002–2010 роки» [19], яким передбачалось повне оновлення риболовного флоту в Україні, так і не запрацював. В Україні досі відсутня прийнята в багатьох країнах практика надання фінансової підтримки з боку держави у вигляді спеціальних програм з відтермінування платежів, використання лізингових схем тощо. Крім того, Програму створення державної лізингової компанії так і не було реалізовано [20].

Аналіз іноземного законодавства та правозастосовної практики свідчить про практично тотожний підхід до визначення безпеки мореплавства у всьому світові. Так, у датському законі про безпеку на морі зазначається: «Safety of navigation is ensured through close cooperation with other national and international organizations and authorities to ensure that nautical publications, charts, surveys, lighthouses, navigation marks, ports, dredging, routing, regulations for preventing collisions at sea, pilotage and regulations on pollution prevention and safety of life at sea are of the highest standard, just to mention a few of the key issues in the vast safety of navigation complex» [21]. У Норвегії до системи безпеки мореплавства включаються: «Maritime pilotage, VTS, Aids to Navigation, Monitoring and Reporting systems, Port Security (ISPS)» [22].

Конвенція з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS 74) [23] в спеціальній главі 5 «Безпека мореплавства», на жаль, не містить визначення цього поняття. Досить цікавим є опис цієї частини SOLAS 74 на офіційному

веб-сайті Королівської яхтової асоціації: «This chapter requires governments to ensure that all vessels are sufficiently and efficiently manned from a safety point of view. It places requirements on all vessels regarding voyage and passage planning, expecting a careful assessment of any proposed voyages by all who put to sea. Every mariner must take account of all potential dangers to navigation, weather forecasts, tidal predictions, the competence of the crew, and all other relevant factors» [24]. Довідкові видання наводять таке визначення: «Maritime safety is concerned with the protection of life and property through regulation, management and technology development of all forms of waterborne transportation» [25].

Безпека рибальських суден була предметом дослідження ІМО із самого початку її діяльності, але відмінності в проектуванні й експлуатації між рибальськими та іншими видами суден виявилися перешкодою для їх включення до SOLAS 74 та Конвенції про вантажну марку 1966 р. [26], а Торремоліносська конвенція 1977 р. [27] та Протокол до неї 1993 р. [28], які стосувалися безпеки рибальських суден досі не набули чинності. У 2012 р. за результатами роботи конференції, яка проходила з 9-11 жовтня в Кейптауні під егідою ІМО, було прийнято Кейптаунську угоду [29], яка скасувала та замінила Торремоліносські угоди і встановила міжнародні вимоги до конструкції, водонепроникності, остійності та нептопльованості, механічних та електричних установок, протипожежного захисту, рятувальних засобів і пристроїв, навігаційного та радіоустаткування рибальських суден. Також визначено вимоги щодо сертифікації рибальських суден і видачі свідоцтв, форми міжнародного свідоцтва про безпеку рибальського судна [30]. Очікується, що Кейптаунська угода, крім підвищення безпеки на морі, стане корисним інструментом в боротьбі з незаконним, неповідомлюваним і нерегульованим промислом (ННН-промислом), оскільки на рибальські судна, на які поширюється дія угоди, буде розповсюджуватися контроль держави порту.

Паралельно з ІМО питання безпеки рибальського мореплавства розробляються FAO. У 2011 р. цією організацією було прийнято Кодекс ведення відповідального рибальства [31], де поняття «безпека» формулюється в ст. 6.17: «державам слід забезпечити, щоб рибальські пристосування і обладнання, а також будь-яка рибпромислова діяльність дозволяли створити безпечні, здорові і справедливі умови життя і праці та відповідали міжнародним стандартам, прийнятими відповідними міжнародними організаціями». Стаття 8.1.5 розширює зміст цієї норми, вимагаючи від держав «забезпечувати прийняття нормативів здоров'я і безпеки по відношенню до всіх осіб, зайнятих в рибпромислових операціях. Такі нормативи не повинні бути нижчими за мінімальні вимоги, передбачені відповідними міжнародними угодами про умови праці та служби». Це положення далі розвивається в підпункті 8.4.1, що стосується рибпромислових операцій, де говориться, що «державам слід забезпечувати, щоб рибальство велося з належним урахуванням безпеки людського життя». Результатом тривалої співпраці ІМО, ІЛО та FAO у сфері безпеки рибальства стало вироблення керівних вказівок і стандартів. Останніми за часом документами є «Рекомендації щодо забезпечення безпеки» і «Керівні принципи здійснення» [32].

В Україні для організації безпечної експлуатації суден компаніями і контролю за такою експлуатацією, наказом Держкомрибгоспу від 16.01.2008 № 5 було затверджено Положення про встановлення відповідності системи управління безпекою (СУБ) компаній і суден флоту рибного господарства вимогам Міжнародного кодексу з управління безпечною експлуатацією суден і попередженням забруднення 1993 року [33]. Принципи функціонування СУБ застосовуються до будь-якої риболовецької компанії незалежно від кількості суден, завдяки їй чітко організовується і регламентується діяльність компаній з питань безпечної експлуатації суден, унаслідок чого судно стає більш безпечним місцем для роботи рибалок. Впровадження Міжнародного кодексу з управління безпечною експлуатацією суден (МКУБ) і запобігання забрудненням також сприяє запобіганню аваріям і забрудненню довкілля. СУБ компанії повинна бути схвалена центральним органом виконавчої влади у сфері забезпечення безпеки мореплавства рибальських суден (сьогодні – Держрибагентство України).

Відповідно до вимог згаданого наказу, до 01 червня 2008 року всі риболовецькі компанії, що оперують суднами, які піднаглядні класифікаційному товариству, зобов'язані розробити і впровадити у себе на виробництві систему управління безпекою компанії, відповідно до вимог МКУБ. Капітанам морських рибних портів забороняється оформляти відхід суден флоту рибного господарства без наявності свідоцтва про управління безпекою (СвУБ) (тимчасового свідоцтва про управління безпекою) і копії документа про відповідність (тимчасового документа про відповідність).

З метою забезпечення безпеки мореплавства правила контролю суден [34] не поширюються на риболовні судна, які не підлягають нагляду класифікаційного товариства (ст. 22 Кодексу торговельного мореплавства України [35]), проте є чинними для інших риболовних суден. Окремий розділ Правил присвячено спеціальному контролю за риболовними суднами під прапором України, які виходять у закордонне плавання або у виключну (морську) економічну зону України. Так, зокрема, зазначається, що спеціальний контроль здійснюється додатково з метою забезпечення дотримання риболовними суднами під прапором України міжнародних конвенцій щодо риболовства, законодавства прибережних держав відносно регулювання рибного промислу, національних правил риболовства, відповідального риболовства та вимог безпеки мореплавства. Перевірка готовності судна до виходу в рейс здійснюється Держрибагентством України в присутності капітана і старшого механіка згідно з чек-листом. Чек-лист складається у двох примірниках, один з яких передається капітану судна, а другий залишається у Держрибагентстві України. Під час перевірки готовності судна до виходу у море державний інспектор Держрибагентства України зобов'язаний перевірити судно і його екіпаж з будь-якого питання, що пов'язане з веденням промислу та забезпеченням безпеки мореплавства. Обов'язковій перевірці підлягають: наявність на борту судна правил рибальства прибережних держав; відповідність знарядь лову вимогам правил рибальства для передбачених рейсовим завданням районів промислу; справність гідроакустичного пошукового та контрольного устатку-

вання знарядь лову; справність технічних засобів контролю судна для роботи у виключних економічних (морських) зонах іноземних держав та зонах регульованого рибальства; технічний і санітарний стан технологічного обладнання для обробки риби та збереження рибопродукції; маркування суден і знарядь лову; виявлення фактів ведення нерегульованого і непідзвітного промислу. У разі необхідності державний інспектор Держрибагентства України має право залучати будь-яких фахівців галузі для встановлення готовності судна до плавання та ведення промислу.

Положенням про капітана морського рибного порту [36] передбачено, що капітан порту здійснює державний нагляд за дотриманням чинного законодавства України у сфері мореплавства в рибній галузі, вимог чинних на Україні міжнародних конвенцій, угод, а також наказів, положень, інструкцій та інших нормативно-правових актів Держрибагентства України з безпеки мореплавства й охорони людського життя на морі, запобігання забрудненню моря із суден. Розпорядження й вимоги капітана порту щодо забезпечення безпеки мореплавства, охорони людського життя на морі, рятування суден і людей, що зазнають лиха на акваторії порту, забезпечення безпеки плавання й стоянки суден у портових водах, запобігання забрудненню моря із суден є обов'язкові для всіх капітанів суден, що перебувають на території й акваторії порту, юридичних та фізичних осіб незалежно від форм власності.

Центральний орган виконавчої влади, на який покладено функції із реалізації державної політики у сфері безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства України, пройшов довгий шлях становлення та набув у 2011 р. організаційної форми державного агентства – Державного агентства рибного господарства України – центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства України. При цьому, попри наявність повноважень щодо реалізації державної політики у сфері безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства, на офіційному веб-порталі Держрибагентства України (darg.gov.ua) відсутня будь-яка інформація щодо проведених заходів у зазначеній сфері.

Територіальним органом Держрибагентства України є Управління державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибного господарства (Рибфлотнагляд) [37], яке є спеціально уповноваженим органом державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибного господарства. Голова відповідної місцевої держадміністрації координує діяльність Рибфлотнагляду і сприяє йому у виконанні покладених на Рибфлотнагляд завдань. Основним завданням Рибфлотнагляду є реалізація повноважень Держрибагентства України з питань державного нагляду (контролю) за безпекою мореплавства флоту рибної промисловості на території України, у виключній (морській) економічній зоні України, територіальному морі, внутрішніх водах України та у водах, що знаходяться поза межами юрисдикції України, щодо риболовних суден, що плавають під Державним Прапором України, відповідно до міжнародних договорів України.

Рибфлотнагляд відповідно до покладених на нього завдань здійснює: державний нагляд (контроль) за безпекою мореплавства флоту рибної промисловості; технічний нагляд за суднами рибного господарства, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, та огляд їх місць базування; нагляд за дотриманням вимог міжнародних договорів, що стосуються технічного стану суден рибної промисловості; здійснює державний контроль за системою моніторингу риболовних суден; узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, готує та вносить в установленому порядку пропозиції щодо його удосконалення тощо.

При цьому, незважаючи на те, що Рибфлотнагляд створено у 2011 р. [38], а Положення про нього затверджене у 2012 р., а також на те, що Рибфлотнагляд, враховуючи об'єм повноважень і правовий статус, є правонаступником Державної інспекції з безпеки мореплавства флоту рибного господарства [39] (хоча офіційні документи це не підтверджують), у загальнодоступних джерелах відсутня будь-яка інформація щодо виконання покладених на нього функцій та реальних кроків у справі забезпечення безпеки мореплавства рибальських суден.

Висновки. Таким чином, чинне законодавство України у сфері забезпечення безпеки мореплавства на судах флоту рибного господарства представлене досить обмеженим колом нормативно-правових актів, інформація щодо практичних кроків у зазначеній сфері не представлена на офіційних інформаційних ресурсах ні Державного агентства рибного господарства України, ні його територіального органу – Управління державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибного господарства. Крім того, програмні документи у рибній галузі не містять жодної згадки про необхідність здійснення ефективних заходів у сфері забезпечення безпеки рибальського мореплавства, а ті, що передбачають певні позитивні зрушення, – не виконуються. Це призводить до занепаду галузі, обмеження кількості рибопродукції у раціоні населення нашої країни, а отже, до погіршення здоров'я нації, що не може не викликати занепокоєння й осмислення актуальності прийняття невідкладних адміністративно-правових заходів у сфері як оздоровлення вітчизняного рибного господарства, так і забезпечення безпеки рибальських суден через оновлення рибальського флоту, підтримання його у мореплавному стані й оснащення необхідними технічними пристроями і комплектування кваліфікованим персоналом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Кратюк О.П.* Організаційно-правові засади забезпечення безпеки мореплавства суден флоту рибної промисловості України / О.П. Кратюк // Митна справа. – 2011. – № 5. – С. 94–101.
2. *Калініченко А.П.* Адміністративно-правові засади нагляду та контролю за безпекою судноплавства в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / А.П. Калініченко. – К., 2011. – 18 с.
3. *Коритко Л.Я.* Правове регулювання рибальства в Східній Галичині (XIX ст.) / Л. Я. Коритко // Актуальні проблеми держави і права. – 2011. – Вип. 61. – С. 511–516.

4. *Вихренко К.П.* Проблематика еволюції міжнародних правових стандартів у рибальському секторі / К.П. Вихренко // Митна справа. – 2013. – № 6 (2.2). – С. 232–238.

5. *Колеснікова К.С.* Кластерний підхід до реалізації державних та регіональних цільових програм в рибальництві на прикладі Одеської та Миколаївської областей / К.С. Колеснікова. // Економіка. Управління. Інновації. – 2013. – № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.

6. *Фесенко О.О.* Євроінтеграція України у секторі рибальства та аквакультури: можливі варіанти, загрози і переваги / О.О. Фесенко // Економічний часопис-XXI. – 2013. – № 9–10. – С. 83–86.

7. *Петренко В.В.* Загальна характеристика адміністративних стягнень за порушення правил рибальства та охорони рибних запасів / В. В. Петренко // Форум права. – 2013. – № 3. – С. 460–466 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.

8. *Петренко В.В.* Сучасний стан законодавчого забезпечення адміністративної відповідальності за порушення правил рибальства та охорони рибних запасів / В.В. Петренко // Митна справа. – 2013. – № 6 (2.2). – С. 355–361.

9. *Салманова О.Ю.* Особливості складів адміністративних правопорушень у сфері правил рибальства та охорони рибних запасів / О.Ю. Салманова // Митна справа. – 2014. – № 1(2.2). – С. 290–297.

10. Безопасность на море в рыбопромышленном секторе [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.fao.org.

11. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978 [Electronic resource]. – Mode of access: www.imo.org.

12. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Fishing Vessel Personnel [Electronic resource]. – Mode of access: <http://pmg-assets.s3-website-eu-west>.

13. Положення про Міністерство інфраструктури України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30.06.2015 № 460 // ОВУ. – 2015. – № 54. – Ст. 1755.

14. Положення про Державне агентство рибного господарства України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 № 895 // ОВУ. – 2015. – № 90. – Ст. 3018.

15. Концепція розвитку рибного господарства України, схвалена Постановою Верховної Ради України від 13.07.2000 № 1885-ІІ // ВВРУ. – 2000. – № 41. – Ст. 344.

16. Концепція Державної цільової економічної програми розвитку рибного господарства на 2012-2016 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5.10.2011 № 1003-р // ОВУ. – 2011. – № 79. – Ст. 2922.

17. Українські промисловики отримують змогу оновити рибопромисловий флот через лізинг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://darg.gov.ua/>.

18. Положення про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті, затверджене наказом Міністерства транспорту України від 20.11.2003 № 904 // ОВУ. – 2003. – № 52. – Т. 2. – Ст. 2844.

19. Про Національну програму будівництва суден рибопромислового флоту України на 2002-2010 роки: Закон України від 17.01.2002 // ОВУ. – 2002. – № 7. – Ст. 279.

20. Рибопромисловий флот України вимагає оновлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ruboxogonahm.org.ua.

21. The Danish Act on Safety At Sea is Consolidated Act no. 903 of 12 July 2007, as amended [Electronic resource]. – Mode of access: www.dma.dk/Ships/safetyofnavigation/.
22. Maritime Safety Tools [Electronic resource]. – Mode of access: www.circularocean.eu.
23. International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS), 1974 [Electronic resource]. – Mode of access: www.imo.org.
24. “SOLAS V Regulations”. Royal Yachting Association (RYA). 15 November 2012. Retrieved 6 April 2013 [Electronic resource]. – Mode of access: www.rya.org.uk.
25. Category: Maritime safety [Electronic resource]. – Mode of access: en.wikipedia.org/wiki/Category:Maritime_safety.
26. International Convention on Load Lines, 1966 [Electronic resource]. – Mode of access: www.riigiteataja.ee/aktilisa.
27. Торремолиноская международная конвенция по безопасности рыболовных судов, 1977 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.rise.odessa.ua/texts/K_BEZOPASNOSTI_RYBOLOVNYKH_SUDOV77.php3
28. Торремолиносский протокол 1993 года к Торремолиносской международной конвенции по безопасности рыболовных судов 1977 года. – М., Гипрорыбфлот, 2000. – 451 с.
29. Cape Town agreement on the implementation of the provisions of the 1993 torremolinos protocol relating to the 1977 international convention for the safety of fishing vessels, 2012 [Electronic resource]. – Mode of access: <https://cil.nus.edu.sg/>.
30. Безопасность рыболовного флота [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://fishnews.ru/mag/articles/10252>.
31. Code of Conduct for Responsible Fisheries, 2011 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.fao.org/3/a-v9878e/index.html>.
32. Руководящие принципы ФАО/МОТ/ИМО по оказанию компетентным органам содействия в осуществлении части В Кодекса безопасности промысловых судов, Добровольные руководящие принципы и Рекомендации по безопасности [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.fao.org/docrep.
33. Положення щодо встановлення відповідності системи управління безпекою компаній та суден флоту рибного господарства вимогам Міжнародного кодексу з управління безпечною експлуатацією суден і попередженням забруднення 1993 року, затверджене наказом Держкомрибгоспу України від 16.01.2008 № 5 // ОВУ. – 2008. – № 8. – Ст. 213.
34. Правила контролю суден з метою забезпечення безпеки мореплавства, затверджені наказом Міністерства транспорту України від 17.07.2003 № 545 // ОВУ. – 2004. – № 13. – Ст. 915.
35. Кодекс торговельного мореплавства України, 1995 // ВВРУ. – 1995. – № 47. – Ст. 349.
36. Положення про капітана морського рибного порту, затверджене наказом Державного комітету рибного господарства України 24.09.1998 № 130 // ОВУ. – 1998. – № 42. – С. 62.
37. Положення про Управління державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибного господарства, затверджене наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.04.2012 № 209 // ОВУ. – 2012. – № 37. – Ст. 1409.

38. Про утворення територіальних органів Державного агентства рибного господарства: постанова Кабінету Міністрів України від 07.12.2011 № 1263 // ОВУ. – 2011. – № 96. – Ст. 3497.

39. Положення про Державну інспекцію з безпеки мореплавства флоту рибного господарства, затверджене Наказ Міністерства аграрної політики України від 08.01.2002 № 2 // ОВУ. – 2002. – № 5. – Ст. 206 (втр. чин.).

REFERENCES

1. *Kratiuk O.P.* Orhanizatsiino-pravovi zasady zabezpechennia bezpeky moreplavstva suden flotu rybnoi promyslovosti Ukrainy / O.P. Kratiuk // Mytna sprava. – 2011. – № 5. – S. 94–101.

2. *Kalinichenko A.P.* Administratyvno-pravovi zasady nahliadu ta kontroliu za bezpekoiu sudnoplavstva v Ukraini: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.07 / A.P. Kalinichenko. – K., 2011. – 18 s.

3. *Korytko L. Ya.* Pravove rehuliuвання rybalstva v Skhidnii Halychyni (XIX st.) / L.Ya. Korytko // Aktualni problemy derzhavy i prava. – 2011. – Vyp. 61. – S. 511–516.

4. *Vykhrenko K.P.* Problematyka evoliutsii mizhnarodnykh pravovykh standartiv u rybalskomu sektori / K.P. Vykhrenko // Mytna sprava. – 2013. – № 6 (2.2). – S. 232–238.

5. *Kolesnikova K.S.* Klasternyi pidkhid do realizatsii derzhavnykh ta rehionalnykh tsilovykh prohram v rybalytstvi na prykladi Odeskoi ta Mykolaiivskoi oblasti / K.S. Kolesnikova. // Ekonomika. Upravlinnia. Innovatsii. – 2013. – № 2 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://nbuv.gov.ua>.

6. *Fesenko O.O.* Yevrointehratsiia Ukrainy u sektori rybalstva ta akvakultury: mozhlvi varianty, zahrozy i perevahy / O.O. Fesenko // Ekonomichnyi chasopys-XXI. – 2013. – № 9–10. – S. 83–86.

7. *Petrenko V.V.* Zahalna kharakterystyka administratyvnykh stiahnen za porushennia pravyl rybalstva ta okhorony rybnykh zapasiv / V. V. Petrenko // Forum prava. – 2013. – № 3. – S. 460–466 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://nbuv.gov.ua>.

8. *Petrenko V.V.* Suchasnyi stan zakonodavchoho zabezpechennia administratyvnoi vidpovidalnosti za porushennia pravyl rybalstva ta okhorony rybnykh zapasiv / V.V. Petrenko // Mytna sprava. – 2013. – № 6 (2.2). – S. 355–361.

9. *Salmanova O.Yu.* Osoblyvosti skladiv administratyvnykh pravoporushen u sferi pravyl rybalstva ta okhorony rybnykh zapasiv / O.Yu. Salmanova // Mytna sprava. – 2014. – № 1(2.2). – S. 290–297.

10. Bezopasnost' na more v rybopromyslovom sektore [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupa: www.fao.org.

11. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978 [Electronic resource]. – Mode of access: www.imo.org.

12. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Fishing Vessel Personnel [Electronic resource]. – Mode of access: <http://pmg-assets.s3-website-eu-west>.

13. Polozhennia pro Ministerstvo infrastruktury Ukrainy, zatverdzhene postanovoio Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30.06.2015 № 460 // ОВУ. – 2015. – № 54. – Ст. 1755.

14. Polozhennia pro Derzhavne ahentstvo rybnogo hospodarstva Ukrainy, zatverdzhene postanovoio Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30.09.2015 № 895 // ОВУ. – 2015. – № 90. – Ст. 3018.

15. Kontsepsiia rozvytku rybnoho hospodarstva Ukrainy, skhvalena Postanovoiu Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 13.07.2000 № 1885-II // VVRU. – 2000. – № 41. – St. 344.

16. Kontsepsiia Derzhavnoi tsilovoi ekonomichnoi prohramy rozvytku rybnoho hospodarstva na 2012-2016 roky, skhvalena rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 5.10.2011 № 1003-r // OVU. – 2011. – № 79. – St. 2922.

17. Ukrainski promyslovky otrymaiut zmozu onovyty rybopromyslovyi flot cherez lizynh [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://darg.gov.ua/>.

18. Polozhennia pro systemu upravlinnia bezpekoiu sudnoplavstva na morskomu i richkovomu transporti, zatverdzhene nakazom Ministerstva transportu Ukrainy vid 20.11.2003 № 904 // OVU. – 2003. – № 52. – T. 2. – St. 2844.

19. Pro Natsionalnu prohramu budivnytstva suden rybopromysloвого flotu Ukrainy na 2002-2010 roky: Zakon Ukrainy vid 17.01.2002 // OVU. – 2002. – № 7. – St. 279.

20. Rybopromyslovyi flot Ukrainy vymahaie onovlennia [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: www.ruboxorahm.org.ua.

21. The Danish Act on Safety At Sea is Consolidated Act no. 903 of 12 July 2007, as amended [Electronic resource]. – Mode of access: www.dma.dk/Ships/safetyofnavigation/.

22. Maritime Safety Tools [Electronic resource]. – Mode of access: www.circularocean.eu.

23. International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS), 1974 [Electronic resource]. – Mode of access: www.imo.org.

24. "SOLAS V Regulations". Royal Yachting Association (RYA). 15 November 2012. Retrieved 6 April 2013 [Electronic resource]. – Mode of access: www.rya.org.uk.

25. Category: Maritime safety [Electronic resource]. – Mode of access: en.wikipedia.org/wiki/Category:Maritime_safety.

26. International Convention on Load Lines, 1966 [Electronic resource]. – Mode of access: www.riigiteataja.ee/aktilisa.

27. Torremolinosskaja mezhdunarodnaja konvencija po bezopasnosti rybolovnyh sudov, 1977 [Jelektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: www.rise.odessa.ua/texts/K_BEZOPASNOSTI_RYBOLOVNYKH_SUDOV77.php3

28. Torremolinosskij protokol 1993 goda k Torremolinosskoj mezhdunarodnoj konvencii po bezopasnosti rybolovnyh sudov 1977 goda. – M., Giprorybflot, 2000. – 451 s.

29. Cape Town agreement on the implementation of the provisions of the 1993 torremolinos protocol relating to the 1977 international convention for the safety of fishing vessels, 2012 [Electronic resource]. – Mode of access: <https://cil.nus.edu.sg/>.

30. Bezopasnost' rybolovnogo flota [Jelektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://fishnews.ru/mag/articles/10252>.

31. Code of Conduct for Responsible Fisheries, 2011 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.fao.org/3/a-v9878e/index.html>.

32. Rukovodjashhie principy FAO/MOT/IMO po okazaniju kompetentnym organam sodejstvija v osushhestvlenii chasti V Kodeksa bezopasnosti promyslovyh sudov, Dobrovol'nye rukovodjashhie principy i Rekomendacii po bezopasnosti [Jelektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: www.fao.org/docrep.

33. Polozhennia shchodo vstanovlennia vidpovidnosti systemy upravlinnia bezpekoiu kompanii ta suden flotu rybnoho hospodarstva vymoham Mizhnarodnogo kodeksu z upravlinnia bezpechnoiu ekspluatatsiieiu suden i poperedzhenniam

zabrudnennia 1993 roku, zatverdzhene nakazom Derzhkomrybhospu Ukrainy vid 16.01.2008 № 5 // OVU. – 2008. – № 8. – St. 213.

34. Pravyla kontroliu suden z metoiu zabezpechennia bezpeky moreplavstva, zatverdzeni nakazom Ministerstva transportu Ukrainy vid 17.07.2003 № 545 // OVU. – 2004. – № 13. – St. 915.

35. Kodeks torhovelnoho moreplavstva Ukrainy, 1995 // VVRU. – 1995. – № 47. – St. 349.

36. Polozhennia pro kapitana morskoho rybnogo portu, zatverdzhene nakazom Derzhavnogo komitetu rybnogo hospodarstva Ukrainy 24.09.1998 № 130 // OVU. – 1998. – № 42. – S. 62.

37. Polozhennia pro Upravlinnia derzhavnogo nahliadu za bezpekoiu moreplavstva flotu rybnogo hospodarstva, zatverdzhene nakazom Ministerstva ahraanoi polityky ta prodovolstva Ukrainy vid 19.04.2012 № 209 // OVU. – 2012. – № 37. – St. 1409.

38. Pro utvorennia terytorialnykh orhaniv Derzhavnogo ahentstva rybnogo hospodarstva: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 07.12.2011 № 1263 // OVU. – 2011. – № 96. – St. 3497.

39. Polozhennia pro Derzhavnu inspektsiiu z bezpeky moreplavstva flotu rybnogo hospodarstva, zatverdzhene Nakaz Ministerstva ahraanoi polityky Ukrainy vid 08.01.2002 № 2 // OVU. – 2002. – № 5. – St. 206 (vtr. chyn.).

Плачкова Т.М. Адміністративно-правові засади забезпечення безпеки мореплавства на суднах флоту рибного господарства

Стаття присвячена дослідженню адміністративно-правових засад забезпечення безпеки мореплавства на суднах флоту рибного господарства. Відзначається особлива увага, що приділяється рибпромислому мореплавству міжнародними організаціями. Аналізується стан сучасного правового регулювання забезпечення безпеки мореплавства на суднах флоту рибного господарства України. Звертається увага на відсутність інформації щодо практичних кроків у зазначеній сфері на офіційних інформаційних ресурсах центральних органів виконавчої влади України, на які покладено функції із забезпечення безпеки мореплавства флоту рибного господарства.

Ключові слова: безпека мореплавства, рибальські судна, правила контролю суден з метою забезпечення безпеки мореплавства, Державне агентства рибного господарства України, Управління державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибного господарства.

Плачкова Т.М. Административно-правовые основы обеспечения безопасности мореплавания на судах флота рыбного хозяйства

Статья посвящена исследованию административно-правовых основ обеспечения безопасности мореплавания на судах флота рыбного хозяйства. Отмечается особое внимание, уделяемое рыбпромысловому мореплаванию международными организациями. Анализируется состояние современного правового регулирования обеспечения безопасности мореплавания на судах флота рыбного хозяйства Украины. Обращается внимание на отсутствие информации о практических шагах в указанной сфере на официальных информационных ресурсах центральных органов исполнительной власти Украины, на которые возложены функции по обеспечению безопасности мореплавания флота рыбного хозяйства.

Ключевые слова: безопасность мореплавания, рыболовные суда, правила контроля судов с целью обеспечения безопасности мореплавания, Государственное

агентство рыбного хозяйства Украины, Управление государственного надзора за безопасностью мореплавания флота рыбного хозяйства.

Plachkova T. Administrative and Legal Framework for Ensuring the Safety of Navigation in the Fleet of Fisheries Vessels

The article is devoted to the administrative and legal basis of ensuring the safety of navigation in the vessels of a fishing fleet. The special attention, paid to the fishing navigation by international organizations, is noted. The author examines the state of contemporary legal regulation of ensuring the safety of navigation in the vessels of a fishing fleet of Ukraine. An attention is drawn to the lack of information on practical steps in this sphere on the official information resources of central bodies of executive power of Ukraine, which are entrusted with functions of security of navigation of fishery fleet.

Keywords: *Safety of Navigation; Fishing Vessels; Rules for the Control of Ships in Order to Ensure Safety of Navigation; State Agency of Fisheries of Ukraine; Department of State Supervision over the Safety of Maritime Fisheries Fleet*

Стаття надійшла до редакції 07.11.2016